

Gatunki dziennikarskie / redakcja tekstów dziennikarskich - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Gatunki dziennikarskie / redakcja tekstów dziennikarskich
Kod przedmiotu	15.1-WH-DiksP-GDZ-5 21- 14
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- prof. dr hab. Magdalena Steciąg - dr Magdalena Idzikowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie
Laboratorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Wiedza: zapoznanie studentów z systematyką gatunków dziennikarskich, z zagadnieniami teoretycznymi i problemami praktycznymi w zakresie wykorzystywania gatunków dziennikarskich do relacjonowania faktów i opinii, zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami redakcji, adiustacji i korekty tekstów dziennikarskich oraz przygotowanie ich do samodzielnego redagowania prostych tekstów dziennikarskich, doskonalenie znajomości w teorii i praktyce zasad poprawności językowo-stylistycznej oraz uświadomienie aktualnych przemian i tendencji w tym zakresie we współczesnych środkach masowego przekazu.

Umiejętności: rozwijanie świadomości językowej i zdolności posługiwania się językiem jako narzędziem komunikowania masowego, podnoszenie kwalifikacji w zakresie stylistyki i pragmatyki wypowiedzi dziennikarskiej określonego typu, kształtowanie umiejętności rozpoznawania i adekwatnego wybierania schematów tekstowych w relacjonowaniu faktów i opinii, doskonalenie umiejętności poprawnego pisanie i redagowania prostych tekstów dziennikarskich, rzetelnego i atrakcyjnego przedstawiania faktów i opinii.

Kompetencje: uwrażliwienie studenta na sposoby oddziaływania poszczególnych schematów gatunkowych na adresata wypowiedzi, uświadomienie zasad pozyskiwania i utrzymywania jego uwagi oraz wiążące się z tym problemy tabloidyzacji wypowiedzi dziennikarskiej, a także uwrażliwienie studenta na poprawność redakcyjną tekstów dziennikarskich i rzetelność redaktora w przygotowaniu tekstu do publikacji jako podstawowe obowiązki względem adresata wypowiedzi oraz warunki ich komunikatywności, wzrost kompetencji w pracy nad tekstem dziennikarskim przy użyciu rozpowszechnionych edytorów.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

GATUNKI DZIENNIKARSKIE: Systematyka gatunków dziennikarskich – różnice w ujęciach teoretycznych. Podział gatunków dziennikarskich na informacyjne (wzmianka, notatka, zapowiedź, wiadomość), publicystyczne (komentarz, artykuł, felieton, reportaż) i dialogowe (wywiad). Odmiany i podobniane podstawowych gatunków dziennikarskich i ich charakterystyka. Kompozycja i styl tekstów informacyjnych – aktualne tendencje. Formy wypowiedzi w publicystyce: od komentowania jako sposobu wyrażania opinii autora przez udowadnianie tezy na podstawie systematycznych dociekań w artykule po mozaikowe obrazowanie losów ludzkich w reportażu. Specyfika wywiadu – pragmatyka i retoryka rozmowy dziennikarskiej. Praktyczne realizacje poszczególnych gatunków – krytyczna analiza przykładów z różnych mediów masowych.

REDAKCJA TEKSTÓW DZIENNIKARSKICH: Zasady poprawnościowe niezbędne w pracy redaktora. Adiustacja merytoryczna, stylistyczna i techniczna. Znaki adiustacyjno-korektorskie. Segmentacja tekstu, podział na akapity, podział na segmenty ze śródtytułami. Nagłówek jako wizytówka tekstu. Stylistyka nagłówków w prasie i tzw. headline’ów w mediach elektronicznych. Charakterystyka językowo-stylistyczna informacyjnych tekstów prasowych, radiowych, telewizyjnych i internetowych na wybranych przykładach. Analizy porównawcze w ujęciu poprawnościowym. Publicystyka internetowa (blogi) jako przykład kreatywności językowej. Publicystyka prasowa jako przykład eklektyzmu stylistycznego. Metaforyka w tekstach medialnych. Wykorzystywanie zdjęć, infografiki itp. w pracy redakcyjnej.

Metody kształcenia

GATUNKI DZIENNIKARSKIE – wykład informujący w powiązaniu z krytyczną analizą tekstów źródłowych

REDAKCJA TEKSTÓW DZIENNIKARSKICH – analiza tekstów źródłowych

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student posiada podstawowe umiejętności z zakresu warsztatu redaktora z uwzględnieniem specyfiki i podstawowych różnic między poszczególnymi mediami	• KD1_U05	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna • ocena analizy tekstów źródłowych • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student ma podstawową wiedzę o warsztacie redaktora z uwzględnieniem specyfiki i podstawowych różnic między poszczególnymi mediami (prasa, radio, telewizja, Internet)	• KD1_W12	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna • ocena analizy tekstów źródłowych • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student ma uporządkowaną wiedzę obejmującą teorie, metodologię, techniki i narzędzia badawcze z zakresu genologii dziennikarskiej	• KD1_W04	• praca pisemna • ocena analizy tekstów źródłowych • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student rozumie znaczenie języka w kształtowaniu przekazów medialnych oraz rozróżnia wyznaczniki interakcji, interaktywności oraz strategii językowych wykorzystywanych w wypowiedziach publicznych w ujęciu genologicznym	• KD1_W11	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna • ocena analizy tekstów źródłowych • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student potrafi samodzielnie i prawidłowo analizować przekazy medialne (rozpoznawać podstawowe zabiegi i strategie komunikacyjne) w ujęciu genologicznym	• KD1_U12	• praca pisemna • ocena ćwiczeń praktycznych • ocena analizy tekstów źródłowych	• Wykład • Laboratorium
student zna podstawową terminologię z zakresu genologii dziennikarskiej	• KD1_W02	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna • ocena analizy tekstów źródłowych • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student umie rozpoznać i przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych tekstów dziennikarskich oraz określić ich przynależność gatunkową i oddziaływanie społeczne w zakresie relacji nadawczo-odbiorczych w poszczególnych gatunkach dziennikarskich	• KD1_U16	• praca pisemna • ocena ćwiczeń praktycznych • ocena analizy tekstów źródłowych	• Wykład • Laboratorium
student dostrzega problemy etyczne i moralne w pracy dziennikarza i działalności medialnej oraz postępuje zgodnie z ogólnymi i przyjętymi w tym zakresie zasadami etycznymi	• KD1_K08	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna • ocena ćwiczeń praktycznych	• Wykład • Laboratorium
student uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	• KD1_K10	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna	• Wykład • Laboratorium

Warunki zaliczenia

ocena aktywności studentów, ocena analizy tekstów źródłowych, ocena ćwiczeń praktycznych, złożenie pracy pisemnej spełniającej wymogi określone przez prowadzącego

Literatura podstawowa

1. Z. Bauer, *Dziennikarstwo wobec nowych mediów: historia, teoria, praktyka*, Kraków 2009.
2. J. Billingham, *Redagowanie tekstu*, Warszawa 2006.
3. *Dziennikarstwo i świat mediów*, red. Z. Bauer, E. Chudziński, Kraków 2000.
4. J. Fras, *Dziennikarski warsztat językowy*, Wrocław 2005.
5. W. Furman, A. Kaliszewski, K. Wolny-Zmorzyński, *Gatunki dziennikarskie – specyfika ich tworzenia i redagowania*, Rzeszów 2001.

6. W. Godzic, *Telewizja i jej gatunki po „Wielkim Bracie”*, Kraków 2004.
7. *Między odpowiedzialnością a sensacją: dziennikarstwo i edukacja na przełomie wieków*, red. K. Wolny-Zmorzyński, M. Wrońska, W. Furman, Rzeszów 2006.
8. W. Pisarek, *Nowa retoryka dziennikarska*, Kraków 2002.
9. M. Steciąg, *Informacja, wywiad, felieton. Sposób istnienia tradycyjnych gatunków w radiu komercyjnym*, Zielona Góra 2006.
10. *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 2012.
11. M. Wojtak, *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.
12. K. Wolny-Zmorzyński, A. Kaliszewski, W. Furman, *Gatunki dziennikarskie. Teoria – praktyka – język*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca

1. M. Bugajski, *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2007.
2. B. Garlicki, *Metodyka redagowania gazety*, Kraków 1978.
3. *Oblicza Komunikacji 3: Tabloidyzacja języka i kultury*, red. I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa, Wrocław 2010.
4. W. Pisarek, *O mediach i języku*, Kraków 2007.
5. *Słownik terminologii medialnej*, red. W. Pisarek, Kraków 2006.
6. *Słownik wiedzy o mediach*, red. E. Chudziński, Warszawa 2007.
7. *Tekst w mediach*, red. K. Michalewski, Łódź 2002.
8. *Zmiany w publicznych zwyczajach językowych*, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa 2001.

Uwagi

W przypadku wyboru innej formy końcowego zaliczenia przedmiotu kierunkowego, tj. pracy pisemnej (której przypisano mniejszą wartość punktów ECTS) zamiast egzaminu (wyżej punktowanego), studenci są zobligowani do zaliczenia w tym samym semestrze dodatkowego przedmiotu obieralnego (spośród oferty Instytutu Filologii Polskiej, Wydziału Humanistycznego lub ogólnouczelnianej), by w końcowym rozliczeniu semestru uzyskać co najmniej 30 punktów ECTS (uzyskanie co najmniej 30 pkt. ECTS jest warunkiem zaliczenia semestru).

Fakt wybrania niżej punktowanej formy zaliczenia danego przedmiotu oraz wybór w związku z tym dodatkowego przedmiotu należy zgłosić osobie prowadzącej zajęcia oraz w sekretariacie IFP najpóźniej do końca drugiego tygodnia właściwego semestru.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 14-02-2018 15:04)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ